

Karjalan lennosto

TURVAOPAS

Sidosryhmille ja
yhteistyökumppaneille

Karjalan lennoston nettisivut ja QR tarra.

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

Sisällysluettelo

Etusivu	1
Sisällysluettelo	2
Turvallisuusohjeet pähkinänkuoressa	3
Sidosryhmäturvallisuus, Vartiointi ja turvallisuusvalvonta	4
Liikenneturvallisuus	5
Palo- ja pelastusturvallisuus	6
Turvallinen työskentely	7
Luvanvaraiset työt	8
Tulityöt, tupakointi sekä putoamisvaaralliset työt	9
Sähköturvallisuus	10
Ympäristöturvallisuus ja jätehuolto	11
Yhteystietoja	12
Hätäilmoitus ja muistiinpanoja	13

Turvallisuusohjeet pähkinäkuoressa

1. Ole yhteydessä yhteyshenkilöosi hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista, jotta mm. turvallisuusselvityksesi sekä kulkulupasi ehditään käsitellä ennen projektin aloittamista.
Ole yhteydessä ennakkoon kohteeseen, jossa työskentely on tarkoitus suorittaa mahdollisten rajoitusten selvittämiseksi.
2. Vieraiden liikkuminen on sallittu vain sillä alueella ja siinä rakennuksessa, jonne lupa on myönnetty. Muualla alueella tai muussa tilassa liikkuminen on kielletty ilman Karjalan lennoston henkilökuntaan kuuluvaa isännää. Vieraat eivät saa tuoda alueelle ilman lupaa ns. kolmansia osapuolia (aliurakoitsijoita). Tehtäväsi on selvittää isännältä alueen liikkumisrajoitukset. **Useissa kohteissa liikkuminen on täysin kiellettyä** (mm. puhdasalueet).
3. Alueillamme valokuvaaminen on kielletty ilman erillistä lupaa. Valokuvauslupa anotaan Karjalan lennoston operatiiviselta osastolta.
4. Tulitöihin vaaditaan aina erillinen lupa. Karjalan lennoston kohteet on varustettu automaattisilla paloilmoitin- ja sammutusjärjestelmillä. Tämä on huomioitava tehtäessä töitä, jotka aiheuttavat savua, pölyä tai lämmön nousua. Tarvittaessa on tilattava paloilmoitinlaitteiston irtikytkentä Puolustushallinnon rakennuslaitoksen asiakastukikeskukselta jonka numeron saat isännältäsi tai palvelupistevastaavalta. Avotulenteko on kielletty. Tupakointi on sallittu vain siihen varatuilla paikoilla.
5. Pyydä kiinteistöjä koskevien vikailmoitusten numero isännältäsi.
6. Vieraskortti on aina pidettävä näkyvässä pl. tehtävissä, joissa esillä pitäminen aiheuttaa työturvallisuusriskin. Ilman korttia liikkuvat henkilöt voidaan poistaa alueelta. Pidä myös henkilötodistus / henkilökortti mukanasasi.
7. Liikkuminen alueella on sallittu vain kulloinkin suorinta reittiä käyttäen pääportin ja työskentelypisteen välillä, ellei siihen ole esimerkiksi tietöiden vuoksi estettä. Alueella kiertely ja muu ylimääräinen ajelu on kielletty.
8. Ajoneuvojen pysäköinti on sallittu vain merkityille pysäköintipaikoille. Jos tarvitset pysäköintilupaa muualle, ota yhteyttä kenttäjohtajaan puh. 0299 800 (PV puhelinvaihe/keskus).
9. Epäselvissä tilanteissa varmista isännältäsi tai kenttäjohtajalta, että pysäköinti on kyseisellä alueella luvallista.
10. Työskentely on lähtökohtaisesti sallittua vain virka-aikana. Virka-ajan ulkopuolisesta työskentelystä on ilmoitettava lupaa haettaessa.
11. Epäselvissä tilanteissa kysy aina ohjeita isännältäsi.
12. Jos käsittelette vaarallisia aineita, vaarallisia jätteitä tai työnne jostain syystä aiheuttaa vaaraa tai haittaa muulle henkilöstölle, ilmoittakaa asiasta ympäristönsuojeluvastaavalle tai jätehuoltovastaavalle.
13. Kaikista turvallisuuteen liittyvistä poikkeamista on **välittömästi** ilmoitettava kenttäjohtajalle puh. nro 0299 800 (PV puhelinvaihe/keskus).

Sidosryhmäturvallisuus

Karjalan lennostoa ja siellä työskentelevää henkilöstöä sitovat viranomaisten antamat määräykset ja ohjeet työsuojelusta, työterveyshuollosta, palo- ja pelastustoimesta, ympäristönsuojelusta sekä lennoston alueilla liikkumisesta.

Sidosryhmäturvallisuuden päämääränä on ensisijaisesti turvata maanpuolustuksen edun vuoksi salassa pidettävä tieto sekä minimoida Puolustusvoimiin ja sen sidosryhmiin kohdistuvat muut riskit toimittaessa yhteistyössä puolustushallinnon ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Sidosryhmäturvallisuudella suojataan myös puolustusvoimien tietoon tulevia yhteistyökumppaneiden liikesalaisuuksia.

Olemme velvoitettuja tekemään ennakkoon työntekijöistämme, yhteistyökumppaneistamme ja sidosryhmistämme sekä heidän työntekijöistään, erillisen turvallisuussopimuksen tai -selvityksen. Vaadimme lisäksi turvaluokitelluissa tiloissa työskenteleviltä henkilöiltä vaitiolovakuutuksen.

Nämä menettelyt perustuvat PV: n turvallisuusmääräyksiin sekä voimassa oleviin lakeihin: *Laki puolustusvoimista (551/2007)*, *Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)*, *Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019)*, *Turvallisuusselvityslaki*. Turvallisuusselvitysmenettelyn avulla pyrimme parantamaan mahdollisuuksia ennaltaehkäistä sellaisia rikoksia tai onnettomuuksia, jotka vakavasti vahingoittaisivat toimintamme turvallisuutta.

Yhteyshenkilönne opastavat teitä tarvittaessa mahdollisten henkilöturvallisuusselvityshakemusten ja lupamenettelyiden hoitamisessa.

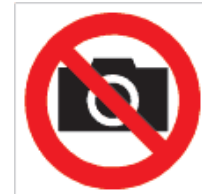
Vartiointi ja turvallisuusvalvonta

Karjalan lennoston sotilaspoliisit suorittavat alueella turvallisuusvalvontaa ja vartiointia. Sotilaspoliiseilla on Laki Puolustusvoimista mukaiset toimivaltuudet sotilasalueella. Oikeudet käsittävät mm. erilaisten tarkastusten toteuttamisen sekä valtuudet järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tarvittavien voimakeinojen käyttöön.

Karjalan lennoston alueella kaikenlainen valo- ja videokuvaaminen on kiellettyä ilman erikseen anottavaa ja myönnettävää lupaa.

Puolustusvoimien alueella liikkuminen ja oleskelu on aina luvanvaraista.

Alueillamme on tallentava kameravalvonta.

Liikenneturvallisuus

Alueillamme on useita puomeja ja portteja, jotka on huomioitava liikuttaessa.

Yleiset liikennesäännöt ja -merkit ovat voimassa myös puolustusvoimien alueella.

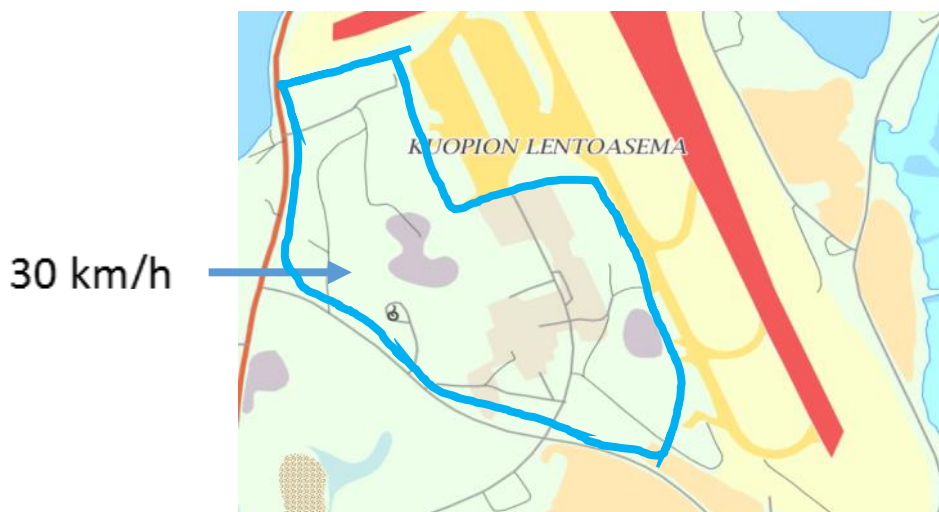
Karjalan lennoston erillisissä toimipisteissä työskentelevä henkilöstömme opastaa tarvittaessa liikenteeseen liittyvissä kysymyksissä.

Pysäköintipaikat on merkitty ja niitä tulee ehdottomasti noudattaa pysäköitäessä. Alueellamme liikkuu runsaasti trukkeja, työkoneita sekä muuta raskasta liikennettä. Koska useat toimipaikkamme ovat lentokenttäalueella, on liikkuminen ja pysäköinti rajoitettua.

NOUDATA NOPEUSRAJOITUKSIA JA HUOMIOI TILANNOPEUS VALLITSEVIEN OLOSUHTEIDEN SEKÄ LIIKENNEMÄÄRÄN MUKAAN!!!

NOPEUSRAJOITUS TUKIKOHDAN SISÄKEHÄN ALUEELLA ON 30 km/h.

Palo- ja pelastusturvallisuus

Lennostossa on käytössä yleinen hätänumero (112).

Laajasta toiminta-alueesta johtuen, **valmistaudu opastamaan perille oikeaan kohteeseen** palo- tai ensiapuryhmä sekä tarvittaessa pelastuslaitoksen yksiköt.

Vaarasta varoittavat äänimerkit:

Vaaramerkki viestittää alueen henkilöstöä ja väestöä uhkaavasta välittömästä vaarasta.

Yleinen vaaramerkki on sireenien yhtäjaksoinen äänimerkki.

Palotilanteessa palokellojen soiminen rakennuksen sisällä ja ulkopuolella.

Sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden perehdyttämisessä käsketään ja neuvotaan alueella työskentelevien henkilöiden kokoontumispaikat ja toimintaohjeet vaaramerkkien yhteydessä.

Toimintaohje tulipalotilanteessa

Pelasta vaarassa olevat, varoita muita.

Hälytä palokunta numerosta **112 tai painikkeesta.**

Ilmoita tapahtuneesta myös kenttäjohtajalle **0299 800 (PV KESKUS)**

Sammuta lähimmillä alkusammuttimilla.

Sammutinjärjestelmän toimiessa poistu paikalta

Rajoita paloa sulkemalla ovet, ikkunat ja ilmastointi.

Poistu rakennuksen kokoontumispaikalle.

Opasta apua paikalle.

Turvallinen työskentely

Ennen töiden aloittamista Karjalan lennoston henkilöstö tai Puolustushallinnon rakennuslaitoksen henkilöstö perehdyttää teidät liikkumaan ja työskentelemään turvallisesti alueellamme. Suurempiin tapahtumiin tai projekteihin liittyen pidämme lennostossa erillisiä perehdytystilaisuuksia yrityksiensä työntekijöille.

Koska työympäristömme ja -menetelmämme sekä ohjeistuksemme muuttuvat ja kehittyvät jatkuvasti, on myös sidosryhmiemme työntekijöiden aika-ajoin perehdyttävä uudelleen ohjeisiimme. Tärkeimmistä muutoksista pyrimme ilmoittamaan yrityksellenne tai työntekijöillemme suoraan.

Turvallisuusasioiden hallinnan lisäksi pidämme tärkeänä myös työsuojeluasioiden yleistä osaamista yhteisellä työpaikallamme. Tämän vuoksi edellytämme projekteihin liittyen, kumppaneidemme työntekijöiltä valtakunnallista **työturvallisuuskorttia**.

Käytä asianmukaisia turvajalkineita ja suojavaatetusta kaikissa kunnossapito- ja rakennustöissä.

Työntekijän oma työnantaja on velvollinen järjestämään henkilöstölleen tarkoituksenmukaiset henkilösuojaimet ja apuvälineet tai muut varusteet, jotta työ voidaan suorittaa turvallisesti ja terveyttä vaarantamatta.

Työkohteessa, jossa melutaso ylittää 85 db (A), on käytettävä kuulonsuojaimia.

Muutoin käytettävät henkilösuojaimet määritellään työkohtaisesti.

Päihteiden vaikutuksen alaisena työskentely on kielletty.

Osassa rakennuksistamme on räjähdysvaarallisia ja osa muuten turvaluokiteltuja tiloja, joihin **EI OLE LUVALLISTA** viedä mukanaan:

- Tulentekovälineitä
- Matkapuhelimia tai muita radiolähettämiä
- Muita tilaan hyväksymättömiä sähkölaitteita tai koneita

Jätä matkapuhelimet, tulentekovälineet ja muut kohteeseen sopimattomat esineet, ajoneuvon tai erillisiin ”kännykkä-parkkeihin”, jotka sijaitsevat tilojen eteistiloissa.

Määräyksistä johtuen ukonilman aikaan tapahtuvaa työskentelyä voidaan joutua rajoittamaan tai jopa keskeyttämään työskentely. **Kaikista työkohteessa tapahtuvista vaaratapahtumista ns. ”läheltä piti tilanteista” ja työtapaturmista on ilmoitettava heti Karjalan lennoston työsuojelupäällikölle.**

VARMISTA AINA KOHTEEN OMALTA HENKILÖSTÖLTÄ KOHTEESEEN LIITTYVÄT TURVALLISUUS- JA VAROTOIMENPITEET ESIM. KOHTEEN PELASTUSJÄRJESTELYT SEKÄ ENSIAPUVÄLINEIDEN SIJAINTI !

Luvanvaraiset työt

Seuraavat työt alueillamme edellyttävät lupaa, perehdytystä tai erityistä pätevyyttä:

TYÖ	VAATIMUS
TULITYÖT	Karjalan lennoston tulityösuunnitelma, tulityökortti ja kirjallinen tulityölupa
VAARALLISTEN (RÄJÄHDE) KEMIKAALILAITTEIDEN KORJAUS	Pätevyystodistus
TELINEILLÄ SUORITETTAVAT TYÖT	Telinekortti
HENKILÖNOSTIN	Riittävä perehdytys ja koulutus sekä työnantajan kirjallinen lupa
ASENNUSNOSTOT JA HUOLTONOSTOT	Nosturikortti, henkilönostinlupa, käyttäjäkoulutus ja tarvittaessa perehdytys
TRUKILLA TAI TYÖKONEELLA AJO	Trukkikortti, työkoneen tyyppikoulutus ja työnantajan kirjallinen lupa
SÄHKÖTÖIDEN SUORITUS	Pätevyystodistus, urakointilupa
ASBESTITYÖT	Pätevyystodistus
RÄJÄYTYSTYÖT	Myöntämämme lupa räjäytystyölle sekä STM:n panostajalupa
MASTOTYÖT	Mastotyökelpoisuus sekä perehdyttäminen
KAIVUUTYÖT	Perehdytys sähkö- ja telekaapeleiden ja vesi- ja viemäriverkostojen osalta
LIKKUMINEN PUHDASALUEELLA	Ajoneuvon tarkastus sekä perehdyttäminen

**Pyydä aina lupa yhteyshenkilöltäsi,
ennen näihin töihin ryhtymistä !!!**

Tulityöt

Toimintamme erikoispiirteistä johtuen tulee tulitöille aina harkita ensin vaihtoehtoisia työtapoja ja menetelmiä. Mikäli tulitöille ei ole vaihtoehtoista menetelmää, on lennostolla käytössä vakituisia tulityöpaikkoja. Kyseisen tulityöpaikan sijainnin sinulle kertoo isäntäsi.

**Vakituinen
tulityöpaikka**

Tulityöt pyritään mahdollisuuksien mukaan tekemään vakituisella tulityöpaikalla, mutta jollei niitä voida siellä suorittaa, niin työ tehdään tilapäisellä tulityöpaikalla noudattamalla Karjalan lennoston tulityösuunnitelmaa. Tulitöiden turvallisuusmääräyksiä noudatetaan, ellei toimijan tulityöohjeet tai työohjeet edellytä parempia turvallisuusvaatimuksia. Jälkivartiointi aika erikoiskohteissa on **2 tuntia**. Tulityön jälkivartiointi vaatii **tulityökortin**.

Tulityöt on lähtökohtaisesti kielletty palo- ja räjähdysvaarallisissa tiloissa.

Tulityöluvan voi myöntää pelastusjoukkueen vakituinen henkilöstö, lennoston sotilaspalopäällikkö, PHRAKL:n nimetyt vastuuhenkilöt, pelastusviranomainen tai yksikön suojelejohtajat. Lennoston erikoiskohteisiin tulityöluvan myöntää lennoston sotilaspalopäällikkö, pelastusjoukkueen johtaja –tai varajohtaja.

Kaikilla edellä mainituilla tulee olla voimassa oleva tulityökortti. Lisäksi räjähdevarastoilla luvan voi myöntää vastuullinen varastopäällikkö.

Tupakointi ja avotulenteko

Avotulen käsittely on alueella kielletty.
Tupakointi on sallittu merkityillä **tupakointipaikoilla**.

Putoamisvaaralliset ja nostotyöt

Kohteissamme saa työskennellä vain tarkastetuilla ja telinekorkein merkityillä telineillä. Telineet on pystytettävä ohjeiden mukaisesti.

Kohteissa, joihin ei voida järjestää telineitä tms. putoamisturvallista ratkaisua, on käytettävä turvavaljaita tms. asianmukaista putoamissuojausta. Vaativat nostot ja erikoisnostot on suunniteltava kirjallisesti.

Nostotöissä saa käyttää vain kunnossa olevaa asianmukaisesti tarkastettua ja nostotarkoitukseen hyväksyttyä kalustoa. Nosturin ja nostimen määräaikaistarkastus ei saa olla vuotta vanhempi. Puomillisen nostimen henkilönostokorissa käytettävä putoamissuojaimia.

Jokainen urakoitsija vastaa omasta henkilöstöstään ja kalustostaan sekä nostonaikaisesta valvonnasta, vartioinnista ja nostoalueen turvallisuudesta.

Sähköturvallisuus

Ennen työskentelyä, on varmistettava, että laitteiden turvakytkimet ovat 0-asennossa ja lukittuna. Jos kohteessa ei ole turvakytintä, on jännitteettömäksi tekeminen tilattava PHRAKL: lta tai Karjalan lennon Viestitekniikkakeskukselta, joka suorittaa erottamisen ja merkitsee käytöstä poistetun koneen tai laitteen "**EI KÄYTÖSSÄ**" tai vastaavalla -kilvellä.

Tämä on otettava huomioon kaikessa työskentelyssä, etenkin tulitöissä.

Muutoin alueella työskennellessä:

- Käytettävien sähkölaitteiden on oltava sähköturvallisuusmääräyksen mukaisia.
- Sähkölaitteiden kaapeleita saa irrottaa vain ammattitaitoinen sähkömies.
- Sähkötiloihin meneminen ilman asianmukaista opastusta on kielletty.
- Sähkösyötön työkaluille saa ottaa vain PHRAKL: n tai KARLSTO: n osoittamasta paikasta.
- Sähkölaitteiden liittäminen valaistusverkkoon tai atk-sähköverkkoon on ehdottomasti kielletty.
- Sulakkeiden vaihdon saa tehdä vain sähköalan henkilöstö.

Staattisen sähkön purkautuminen (ESD)

- Tartu EDS-tilaan mennessäsi **AINA ENSIN** maadoitettuun osaan, jotta staattinen sähkö purkautuu kehostasi.
- Varmistu, että jalkineesi soveltuvat tilaan. (oltava ESD -suojatut).
- Osassa tiloja on ESD- testiasema, jolla voit mitata soveltuvuutesi kyseiseen tilaan.
- Ota aina ensin yhteys kyseisen tilan **TYÖNJOHTAJAAN** mennessäsi tiloihin.

LISÄOHJEITA JA TIETOA ALUEEN SÄHKÖVERKOISTA

Puolustushallinnon rakennuslaitos

Sähkötekniikko (puhelinnumeron saat isännältäsi),

**Yksittäisten koneiden ja laitteiden sekä prosessilaitteistojen osalta
Karjalan lennosto, sähkön käytönjohtaja 0299 800 (PV KESKUS)**

Ympäristöturvallisuus, jätehuolto ja kierrätys

Karjalan lennoston toimintaa säätelee ympäristölain määräykset ja osa toiminnoista on luvanvaraista. Ympäristöluvat sisältävät määräyksiä mm. Jätevesien käsittelystä, jätehuollosta, kemikaalien käytöstä sekä varastoinnista. **Luvat perustuvat Suomen lainsäädäntöön ja koskevat kaikkea toimintaa alueellamme, myös aliurakointia ja alueellamme toimivia sidosryhmiä.**

Ympäristönsuojeluun liittyvät asiat tulee ottaa huomioon jo suunniteltaessa töitä.

Jätehuolto ja kierrätys

Ellei urakoitsijan- / vast. kanssa ole muutoin sovittu, alueilla ja työmaalla syntyvät jätteet on toimitettava jätteidenkeräilypisteisiin, joista lähin sijaitsee Kuopion jäteasemalla.

Lennoston alueilla sijaitsevat jätteiden ja vaarallisten jätteiden keräilypisteet on tarkoitettu lennoston omasta toiminnasta kertyneiden jätteiden keräilyyn.

Kuopion alueella kerätään seuraavia jätelajeita:

- Paperi
- Pahvi
- Metallit
- Puujäte (puhdas puu)
- Vaaralliset jätteet
- Rakennusjäte
- Sekajäte

Jätteen keräämiseen voidaan hyödyntää esimerkiksi vaihtolavaa.

Edellytämme yhteistyökumppaneiltamme ulkopuolisena työnantajana oman henkilökuntansa osalta järjestyksen säilymisestä kaikissa tiloissa, joissa hänen henkilökuntansa työskentelee, liikkuu tai oleskelee.

Ellei sovituista siivousvelvollisuuksista huolehdita asianmukaisesti, voidaan toimittaja kutsua paikalle tekemään siivous tai siivouskulut voidaan laskuttaa toimittajalta.

LISÄOHJEITA JA TIETOA YMPÄRISTÖNSUOJELUUN LIITTYVISTÄ ASIOISTA

Karjalan lennoston ympäristövastaava: 0299 800 (PV KESKUS)

Jätehuoltovastaava/PHRAKL: 0299 800 (PV KESKUS)

Yhteystietoja

Kaikkien alla olevien henkilöiden osalta soita puolustusvoimien puhelinvaihteeseen (keskus) 0299 800

KARJALAN LENNOSTO

Huoltopäällikkö (ml. ympäristöasiat)

Kiinteistöinsinööri

Työsuojelupäällikkö

Kenttäjohtaja (Päävartio) 24/7

Turvallisuuspäällikkö

Turvallisuusupseeri

Sotilaspalopäällikkö

Viestintä / Tiedottaja

Varalla oleva päivystäjä (VOP) 24/7

Kaapelinäytöt (Karjalan lennosto)

PUOLUSTUSHALLINNON RAKENNUSLAITOS

Kiinteistöjä koskevat vikailmoitukset ja palvelupyynnöt (24/7)

Palvelupistevastaava, tulityöluvat

Turvallisuusselvitykset ja pääsylvat

HÄTÄILMOITUS 112

Ambulanssi, palokunta ja poliisi

Mitä on tapahtunut?

Onnettomuus?
Sairaskohtaus?
Onko ihmisiä vaarassa?

Missä?

Osoite, osasto, rakennus
(Isäntä kertoo osoitteen)
Älä sulje puhelinta,
ennen kuin saat luvan.

**ILMOITA MYÖS
KENTTÄJOHTAJALLE!
0299 800 (PV KESKUS)**

Noudata saamiasi ohjeita

SAIRASKOHTAUS TAI TAPATURMA

Selvitä mitä on tapahtunut?

Sairaskohtaus, tapaturma...

Onko potilas hereillä ?

Puhuttele, ravista **Vaikuttaa elottomalta**
=> **Hälytä apua numerosta 112**

Hengittääkö, toimiiko sydän? ...

Ellei hengitä: Avaa hengitystiet
Tajuissaan ja hengittää:
Kylkiasentoon ja tarkkaile

Elvytä

Jos ei hengitä, painele 30 kertaa käsivarret suorina rintalastan keskeltä.
Puhalla 2 kertaa, pidä hengitystiet auki puhaltaessa kääntämällä päätä taaksepäin.
Jatka, kunnes elintoiminnot käynnistyvät tai saat apua

Opasta

Ammattiauttajat nopeasti potilaan luo

Kerro

Ammattiauttajille, mitä tapahtui ja mitä on tehty.

MUISTIINPANOJA
